

✚ نام درس: درمان جامع دندانپزشکی 1

✚ کد درس: 777122

✚ مقطع و رشته: دکتری عمومی دندانپزشکی

✚ تعداد واحد: کل: 2 واحد عملی

✚ پیش‌نیازها: اندو عملی 2- بیماری‌های عملی 2- پارسیل عملی 1- ثابت عملی 1- پریو عملی 3- ترمیمی عملی 2-

✚ جراحی 3- سلامت دهان و اجتماعی عملی 2- تشخیصی 2 تا 5

✚ زمان ارائه: نیمسال اول 1405-1404

✚ نام مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به واحد): دکتر رضا حاتم- دکتر رضا احمدی

✚ نام استاد مسئول درس: دکتر سیا کمری محل آموزش: دانشکده دندانپزشکی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

✚ اهداف کلی و ویژه:

○ اهداف کلی دوره:

○

جلسه ۱: توانایی غربالگری و انتخاب بیمار مناسب برای کلینیک آموزشی.

جلسه ۲: مهارت ارزیابی ریسک پوسیدگی، بیماری لثه و سیستمیک بیمار.

جلسه ۳: توانایی تدوین یک طرح درمان منسجم و اولویت‌بندی شده.

جلسه ۴: تسلط بر تشخیص افتراقی ضایعات شایع مخاطی دهان.

جلسه ۵: توانایی تفسیر رادیوگرافی و استفاده از ابزارهای تشخیصی تکمیلی.

جلسه ۶: مهارت انجام بی‌حسی موضعی ایمن و مدیریت اضطراب بیمار.

جلسه ۷: اجرای عملی پرکردگی‌های ترمیمی (کلاس ۱ تا ۷) طبق طرح درمان.

جلسه ۸: انجام اقدامات اولیه پرپودنتال (جرم‌گیری) و آموزش بهداشت.

جلسه ۹: توانایی مدیریت عوارض احتمالی و برنامه‌ریزی برای پیگیری درمان.

هدف کلی سرفصل اول:

جلسه ۱: توانایی غربالگری و انتخاب بیمار مناسب برای کلینیک آموزشی

اهداف ویژه:

تشخیص بیماری‌های سیستمیک مهم (مثل دیابت، فشار خون، بیماری‌های قلبی) و تأثیر آن‌ها بر درمان دندانپزشکی.

شناسایی بیماران نیازمند ارجاع به متخصص قبل از شروع درمان در کلینیک آموزشی.

توانایی پر کردن فرم‌های غربالگری اولیه و ثبت دقیق تاریخچه پزشکی بیمار.

جلسه ۲: مهارت ارزیابی ریسک پوسیدگی، بیماری لثه و سیستمیک بیمار

اهداف ویژه:

استفاده از فرم‌های استاندارد (مثل CAMBRA) برای تعیین سطح ریسک پوسیدگی در بیمار.

ارزیابی وضعیت بهداشت دهان و لثه و تعیین نیاز به درمان‌های پیشگیرانه یا درمانی.

توانایی تفسیر نتایج آزمایش‌های خون (در صورت نیاز) و ارتباط آن با ریسک‌های درمانی.

جلسه ۳: توانایی تدوین یک طرح درمان منسجم و اولویت‌بندی شده

اهداف ویژه:

توانایی نوشتن طرح درمان به زبان ساده و قابل فهم برای بیمار.

اولویت‌بندی اقدامات درمانی بر اساس فوریت (درمان درد/عفونت) و اهمیت (بازسازی عملکرد).

توانایی اخذ رضایت آگاهانه و مدیریت انتظارات بیمار نسبت به هزینه و زمان درمان.

جلسه ۴: تسلط بر تشخیص افتراقی ضایعات شایع مخاطی دهان

اهداف ویژه:

تشخیص افتراقی بین ضایعات خوش خیم (مثل آفت، لیکن پلان) و ضایعات بدخیم احتمالی.

توانایی توصیف دقیق ویژگی‌های ظاهری ضایعات (رنگ، اندازه، شکل، محل) در پرونده.

تصمیم‌گیری صحیح برای نمونه‌برداری (بیوپسی) یا ارجاع به پاتولوژیست.

جلسه ۵: توانایی تفسیر رادیوگرافی و استفاده از ابزارهای تشخیصی تکمیلی

اهداف ویژه:

تشخیص پوسیدگی‌های بین‌دندانی و زیر پرکردگی‌های قدیمی در رادیوگرافی‌های اینتراورال.

تشخیص بیماری‌های پرپودنتال (از دست رفتن استخوان) و ریشه‌ها در رادیوگرافی‌های پریاپیکال.

استفاده صحیح از ابزارهای کمکی (مثل نور آبی یا تست‌های حساسیت) برای تکمیل تشخیص.

جلسه ۶: مهارت انجام بی‌حسی موضعی ایمن و مدیریت اضطراب بیمار

اهداف ویژه:

انتخاب نوع و دوز مناسب بی‌حسی موضعی بر اساس ناحیه مورد درمان و وضعیت بیمار.

انجام تکنیک‌های بی‌حسی بدون درد و با کمترین عوارض جانبی.

توانایی مدیریت اضطراب بیمار و ایجاد محیط آرام قبل و حین درمان.

جلسه ۷: اجرای عملی پرکردگی‌های ترمیمی (کلاس I تا V) طبق طرح درمان

اهداف ویژه:

آماده‌سازی صحیح حفره دندان (Preparation) با حفظ بافت سالم دندان.

انتخاب ماده ترمیمی مناسب (کامپوزیت یا آمالگام) و اجرای تکنیک لایه‌لایه (Layering) صحیح.

تنظیم و صیقل کاری نهایی پرکردگی برای بازگرداندن فرم و عملکرد طبیعی دندان.

جلسه ۸: انجام اقدامات اولیه پرپودنتال (جرم‌گیری) و آموزش بهداشت

اهداف ویژه:

انجام جرم‌گیری اولیه (Scaling) و حذف پلاک و جرم از روی دندان بدون آسیب به مینا.

توانایی آموزش روش صحیح مسواک زدن و استفاده از نخ دندان به بیمار.

ارائه توصیه‌های شخصی‌سازی شده برای پیشگیری از بیماری‌های لثه و پوسیدگی.

جلسه ۹: توانایی مدیریت عوارض احتمالی و برنامه‌ریزی برای پیگیری درمان

اهداف ویژه:

تشخیص و مدیریت اولیه عوارض شایع بعد از درمان (مثل درد، حساسیت، تورم).

توانایی تجویز داروهای مسکن و آنتی‌بیوتیک در صورت نیاز و با رعایت پروتکل‌ها.

تنظیم برنامه پیگیری (Follow-up) و ارزیابی موفقیت درمان در جلسات بعدی.

📌 شرح سرفصل‌های اصلی درس: درمان جامع 1

نام مدرسین	عنوان سرفصل
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	غربالگری و انتخاب بیمار مناسب
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	ارزیابی ریسک پوسیدگی، بیماری لثه و سیستمیک
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	تدوین طرح درمان منسجم و اولویت‌بندی شده
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	تشخیص افتراقی ضایعات شایع مخاطی دهان
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	تفسیر رادیوگرافی و ابزارهای تشخیصی تکمیلی
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	انجام بی‌حسی موضعی ایمن و مدیریت اضطراب
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	اجرای عملی پرکردگی‌های ترمیمی
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	انجام اقدامات اولیه پرپودنتال و آموزش بهداشت
دکتر رضا حاتم‌دکتر رضا احمدی	مدیریت عوارض و برنامه‌ریزی پیگیری درمان

✚ برنامه کاری روزانه در بخش / فانتوم :

اول یادگیری نحوه بررسی دقیق بیمار و نوشتن طرح درمان، دوم تمرین تشخیص درست ضایعات دهان، و سوم انجام عملی درمان‌های اولیه مثل پرکردگی و جرم‌گیری روی بیماران واقعی.

✚ روش‌های تدریس و رسانه‌های آموزشی :

- سخنرانی (Lecture)
- پنل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)
- آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
- ارائه سمینار توسط دانشجو
- کار در کلینیک (Clinic)
- آموزش بر روی فانتوم (Phantom)
- گردش علمی (Field Trip)
- ایفای نقش (Role Play)
- استفاده از شبیه‌ساز (Simulator)
- سایر موارد:

رسانه‌های آموزشی:

- اسلاید (پاورپوینت)
- فیلم آموزشی
- پوستر
- ماکت
- مدل
- نرم‌افزار
- پمفلت
- جزوه
- سایر
- نمونه بیمار

✚ نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- OSCE
- DOPS
- کوئیز
- امتحان کتبی پایان دوره/ترم
- امتحان کتبی / شفاهی میان دوره / ترم
- پروژه
- تحقیق
- سمینار
- مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت

□ سایر موارد :

توضیحات	درصد از نمره نهایی کل	انواع ارزشیابی	روش ارزشیابی	
	40درصد	ارزیابی مستمر حین کلاس، گزارش‌های عملی، مشارکت در سمینارها، و بازخورد لحظه‌ای استاد	تکوینی	1
	60درصد	آزمون کتبی پایان ترم (تئوری) و آزمون عملی پایانی (پروژه نهایی یا کیس کامل)	تراکمی	2

📚 منابع و مراجع آموزشی

کتاب Sturdevant's Art and Science of Operative Dentistry

کتاب Cohen's Pathways of the Pulp (بخش‌های مرتبط با درمان جامع)

📚 قوانین و مقررات بخش:

رعایت بهداشت و ایمنی: استفاده اجباری از ماسک، دستکش، عینک محافظ و روپوش استریل در تمام مراحل کار.

وقت‌شناسی: حضور حداقل ۱۵ دقیقه قبل از شروع کلاس و آمادگی کامل برای کار با بیمار.

اخلاق حرفه‌ای: حفظ حریم خصوصی بیمار، احترام به کادر درمان و پرهیز از هرگونه رفتار غیرحرفه‌ای.

مدیریت پرونده: تکمیل دقیق و به‌موقع فرم‌های ارزیابی، طرح درمان و گزارش‌های بالینی برای هر بیمار.

نظارت مستقیم: انجام تمام مراحل درمانی فقط تحت نظارت مستقیم استاد یا دستیار آموزشی.

رعایت تجهیزات: استفاده صحیح از ابزارها و دستگاه‌ها و گزارش هرگونه خرابی بلافاصله به مسئول فنی.

پرهیز از خودسرگی: عدم تغییر در طرح درمان تایید شده بدون مشورت و تایید استاد.

مدیریت زمان: رعایت زمان بندی تعیین شده برای هر بیمار و جلوگیری از تاخیر در نوبت دهی

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

پیوست 1:

جدول زمان بندی دوره/ترم آموزشی نیمسال اول 1405-1404

نام مدرس / مدرسین	سرفصل دروس
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	غریبالگری و انتخاب بیمار مناسب
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	ارزیابی ریسک پوسیدگی، بیماری لثه و سیستمیک
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	تدوین طرح درمان منسجم و اولویت بندی شده
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	تشخیص افتراقی ضایعات شایع مخاطی دهان
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	تفسیر رادیوگرافی و ابزارهای تشخیصی تکمیلی
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	انجام بی حسی موضعی ایمن و مدیریت اضطراب
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	اجرای عملی پرکردگی های ترمیمی
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	انجام اقدامات اولیه پرپودنتال و آموزش بهداشت
دکتر رضا حاتم-دکتر رضا احمدی	مدیریت عوارض و برنامه ریزی پیگیری درمان

پیوست 2:

نمونه جدول بلوپرینت یا بودجه‌بندی سؤالات فصول یا جلسات درس درمان جامع 1

ردیف	عنوان سرفصل آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری در کل آزمون		
				شناختی	نگرشی	مهارتی
1	غربالگری و انتخاب بیمار مناسب	3	3	1	1	1
2	ارزیابی ریسک پوسیدگی، بیماری لثه و سیستمیک	3	3	1	1	1
3	تدوین طرح درمان منسجم و اولویت‌بندی شده	3	3	1	1	1
4	تشخیص افتراقی ضایعات شایع مخاطی دهان	3	3	1	1	1
5	تفسیر رادیوگرافی و ابزارهای تشخیصی تکمیلی	3	3	1	1	1
6	انجام بی‌حسی موضعی ایمن و مدیریت اضطراب	3	3	1	1	1
7	اجرای عملی پرکردگی‌های ترمیمی	3	3	1	1	1
8	انجام اقدامات اولیه پریدنتال و آموزش بهداشت	3	3	1	1	1

1	1	1	3	3	مدیریت عوارض و برنامه‌ریزی پیگیری درمان	9
---	---	---	---	---	--	---

پیوست 3:

چک‌لیست ارزیابی طرح دوره دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی عضو / اعضای هیئت علمی (سهم به درصد):

عنوان دوره:

نام دانشکده / بیمارستان:

نیمسال تحصیلی:

مخاطبان:

نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حدنصاب نمره	توضیحات
1	مشخص بودن عنوان کلی درس ، نام واحد و کد درس		0/5	
2	مشخص بودن نام دانشکده و گروه آموزشی		0/5	
3	مشخص بودن زمان برگزاری دوره		0/5	
4	مشخص بودن تعریف دوره و پیش‌نیاز /هم نیاز		1	

	0/5		مشخص بودن مدت دوره	5
	0/5		مشخص بودن اهداف کلی دوره	6
	2		مشخص بودن ساختار کلی دوره	7
	2		مشخص بودن شرح وظایف و Requirements دانشجویان	8
	1		مشخص بودن برنامه کاری بخش/روز	9
	2		مشخص بودن منابع مورد استفاده	10
	4		مشخص بودن مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک	11
	1		مشخص بودن شیوه‌های تدریس در دوره	12
	3		مشخص بودن نحوه و موارد ارزشیابی دوره	13
	0/5		ضمیمه بودن چک‌لیست ارزشیابی مهارتی	14
	1		مشخص بودن اصول و مقررات دوره	15
	20		نمره نهایی	

پیشنهادها: